

OK KORAL: OKVIR KOJI SLUŽI ZA SLAGANJE SA DRUGIMA

FRANKLIN H. ERNST, JR, M.D.

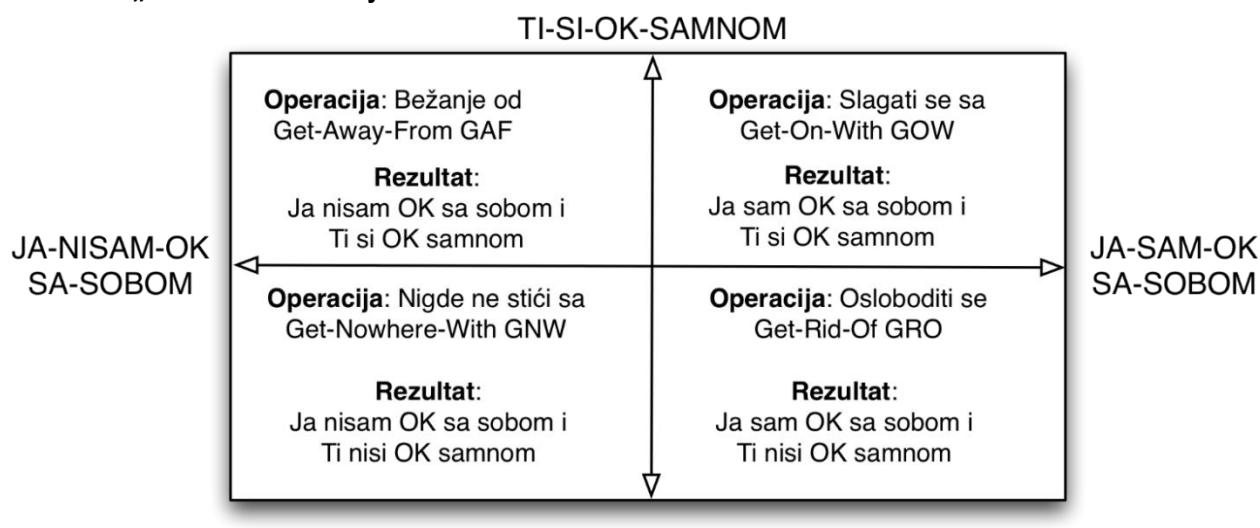
Čovek, društvena životinja, neprestano se procenjuje, određujući svoju vrednost u odnosu na sebe i u odnosu na druga; kao i vrednost koju drugarstvo ima za njega, i za njegovog druga. To se često nazire u pozadini pitanja:

1. „Kako si (kako se ja osećam pored tebe)?“
2. „Šta da radim sa tobom?“
3. „Kako će ovo (situacija sa tobom) da ispadne?“
4. „Kako ću izaći iz ovoga (situacije sa tobom)?“
5. „(Pitam se) Šta sad misliš o meni?“
6. „Šta da radim sad (sa tobom)?“

A rešava se jednom od četiri kategorije dinamičke socijalne operacije:

- 1. SLAGATI SE SA** da bi se došlo do **JA SAM OK - TI SI OK** rešenja.
- 2. OSLOBODITI SE NEČEGA** da bi se došlo do **JA SAM OK - TI NISI OK** rešenja.
- 3. BEŽANJE OD** da bi se došlo do **JA NISAM OK - TI SI OK** rešenja.
- 4. NIGDE NE STIĆI SA** da bi se došlo do **JA NISAM OK - TI NISI OK** rešenja.

Okvir za „**SLAGATI SE SA**“ je

U svakodnevnom životu osoba ima serije susreta, jedan za drugim, sa različitim osobama. Neki su samo jednostavni pozdravi, pojedinačna transakcija: „Zdravo! Zdravo!“ Drugi susreti mogu da obuhvataju više razmenjenih reči između osoba. Neki susreti su ritualizovani, drugi su zbog zabave, igranja ili radnih aktivnosti, a neki povremeno imaju kvalitet intimnosti. Bez obzira koliko je transakcija razmenjeno, kratak ili duži zaključak svakog susreta bi bio da je ishod sličan dijagramu životne pozicije zasnovane u Detinjstvu. Razlika prikazana ovde je da:

1. Postoje dinamične radnje koje se odvijaju u osobi koja može doneti izabrano rešenje za sebe, svoje unutrašnje viđenje i svoje viđenje određene osobe prilikom svakog susreta.
2. Postoji dobit ili rezultanta zaključka (mera) o događaju od strane osobe. Kada je ego stanje Deteta uključeno, dobit je jednaka POZICIJI Deteta.
3. Odrasli neke osobe može ispoljiti dinamičan uticaj na ishode društvenih događaja kako bi ostvario određen ishod.

Osobe koje su upoznate sa ovom metodom klasifikacije operativnih rešenja vezanih za susrete izveštavaju da koriste jednu od navedenih metoda bar jednom dnevno:

Društvena operacija Nigde ne stići sa (NNS):

Bob: „Hej, Al, možeš li odmah da mi potpišeš ovaj papir? Moram da požurim i odem do šefa.“

Razumno (privremen stil) NNS rešenje je u:

Al: „O, Bobe. Sačekaj da malo razmislim o tome. Neću moći odmah da potpišem.“

Al govori: „Ja nisam OK, još uvek (Nisam spremam da to uradim), i ti nisi OK sa mnom još uvek (u vezi sa ovim). Ja ću sačekati i prvo ću malo proučiti situaciju. Možda ću kasnije posmatrati na isti način kao i ti, nakon što sve malo proučim.“ Ovo je situacija odlaganja. Al nije dozvolio Bobu da se izvuče (suprotno tome, vidi se da ni Bob neće nigde stići sa Alom, za sada). Al još uvek nije bio spremam da uradi nešto sa Bobom. „Ja nisam OK u vezi sa sobom da to sada rešim, a ti još uvek nisi OK sa mnom, bar što se tiče dogovora u vezi sa ovim problemom, na jedan ili drugi način.“

Društvena operacija Bežanje od:

Al: „Zdravo, Bobe! Drago mi je što te vidim!“

Bob: „Da, i meni je drago što te vidim! Hej, želim da popričam s tobom, samo minut, ako ga imаш.“

Al: „Izvini, Bobe. Imam sastanak na koji moram da stignem. Možda to možemo da uradimo kasnije tokom dana. U redu?“ (odlazi)

U ovom susretu, Al operativno okončava događaj tako što beži od Boba (takođe obratite pažnju da se sa Bobove tačke gledišta on u stvari oslobađa od M)

Društvena operacija **Oslobađanje od** je u:

Al: „*Pa, hajde da vidimo. Mislim da to pokriva sve tačke koje moramo da razmotrimo na današnjem sastanku osoblja. Vidim da je isteklo vreme za ovaj sastanak. Drago mi je što smo se sreli. Sledeće nedelje se ponovo sastajemo ovde. Vidimo se tada. Doviđenja svima.*“

Društvena operacija **Slagati se sa** prilikom susreta izgleda ovako:

Al: „*Pa, Bobe, ovi papiri deluju u redu i jasno. Potpisaću ovde, a ti potpiši ovde! U redu?*“

Bob: „*U redu! Hvala! Možemo pokrenuti ovu distribuciju za tri dana od danas!*“

Mehanički stil ozdravljenja

Nakon što se osoba odlučno posvetila **Slagati se dobro sa** problemom, terapeut i pacijent sve više žele da pronađu i identifikuju načine unošenja „prihvatanja“ u pacijentove susrete usmerene ka Odraslog. Kod pacijenta su inicirani programi da koristi svog Odraslog da više programira **Slagati se sa** delovanja, kako bi se češće aktivirala POZICIJA ZA BOLJE SLAGANJE. U grupi se ovo zove „**mehanički stil ozdravljenja**“ zbog čestih izjava tipa: „Ali ja se ne osećam tako.“ Pacijentu je rečeno da njegov deo Detinjstva možda još uvek neće promeniti mišljenje, ali da je self Odraslog sposoban da prenosi neke transakcije tako da selektivno povećava učestalost **Slagati se sa** situacijama i osobama. Slično tome kako je Odrasli neke osobe terapeutski sortirani i osnažen pokazivanjem njegovog Odraslog kada deluje, tako se i **Slagati se sa** delovanje može identifikovati kada je ono u toku ili je upravo završeno.

Jedan od načina **ozdravljenja** je da se promena u poziciji (detinjstva) može u nekim slučajevima postići korišćenjem **Slagati se sa** oblikom društvenog delovanja 3-5% češće u transakcijama sa „bliskim osobama“. **Slagati se sa** delovanje se može inicirati „mehaničkim“ (da se ne oseti) programiranjem Odraslog.

Tokom rada u grupi, Mili je došla do toga da ozdravi od dugotrajnog visokog pritiska. „I ništa više nije rečeno“ bila je uobičajena isplata njenoj igri „Dalje“. Dugo vremena gotovo ni sa kim u grupi nije govorila, osim rugajući se ili govoreći blagim tonom: „Zašto to ne uradiš?“ (stidljivo) što u dekodiranju znači „vežbaj davljenje“ ili „gubi se“. Po preporuci, ego stanje njenog Odraslog počelo je (u prvo vreme oklevajući) da daje više „u redu je“, više „hvala“, „dobro je za

tebe“ i „ti si u redu“ drugim osobama u grupi. Jednog dana, čini se van konteksta, jasnim, usmerenim glasom, sa naklonošću i srdačnim izrazom lica, ona je primetila: „Tinia, taj ruž koji nosiš najbolje odgovara tvom tenu!“ Tinia je, trgnuta iz svog uobičajenog „Oh, to nije ništa!“ bežanja suprotstavljanjem, uspela da se povrati i, bez izveštaločnosti, uzvratila: „Pa, mnogo ti hvala, Mili!“ Obe su gledale toplo jedna drugu dok je grupa u tišini posmatrala.

Tehnike koja povećavaju učestalost operacija **Slagati se sa** nazivaju se „preporuke za ozdravljenje“. Promišljenje (razumnije) planiranje unapred i ono koje je sprovedeno mehanički (nasuprot emocionalnom), može biti bolje urađeno; na primer, „Češće zahvaljuj drugim ljudima i to možeš početi da činiš sada.“ Odrasli u pacijentu se prvo „oseća stegnuto“. Često pacijent koji prvo pokušava „Slagati se dobro“ mehanički stil kaže: „Osećam se kao prevarant“, ili: „To znači biti neiskren, zar ne?“ Uz malo prakse, osoba posvećena tome da se dobro slaže, često kaže: „Osećam se OK sada kada vidim da je druga osoba topla prema meni. To funkcioniše!“

Odraslotom kod pacijenta je eksplisitno rečeno da bi ove tehnike odobravanja druge osobe trebalo sprovesti kako bi se osiguralo više (recipročno) OK-a upućenog njemu u službi njegovog **Slaganja sa** programom ozdravljenja. Narodski rečeno, neke od drugih „preporuka“ su bukvalno: (1) „Urazumiti se“, (2) „Nežno škrgući zubima (ne daj da se primeti)“, (3) „Pozdravi 15-oro ljudi dnevno“, (4) za studente ili druga okupljanja: „Napravite dijagram sedenja (po imenima)“ i (5) „Oslovite ga, upitajte ga ponovo kako se zove ako niste zapamtili“, (6) „Govorite u duetu sa svojim neprijateljem (bliskom osobom).“

Za one kojima je „mehanički stil ozdravljenja“ nepoznat, postoji i ovo: mehanički stil ozdravljenja je operativni oblik ego stanja Odraslog u osobi koja vodi unutrašnje „problematično Dete“ ka OZDRAVLJENJU (od simptoma) - „Prvo ozdravi, pa razgovaraj(mo) o osećanjima kasnije!“ „Prvo ozdravi, a kasnije ćemo otkriti zašto!“ Inicijalna mehanička stegnutost je slična učenju sviranja muzičkog instrumenta ili novog jezika. Uz nešto prakse, ono postaje dobro. Povremeno, mehanički stil ozdravljenja se smatra kao „Vežbaj malo DA SI DOBRO!“

Iskorišćavanje osobe:

Korišćenje prilike: prilike dolaze u obliku susreta sa drugim osobama i može se smatrati sticanjem prednosti na jedan ili drugi način, bilo ličnim (nadgledano od strane Odraslog) dizajnom ili kapricom „nesvesnog osećanja“ jedne ili obe osobe. Susreti su prilike za iskorišćavanje, da se stekne prednost u jednom ili drugom obliku, tokom dana. Namerno, objektivno proračunate „manipulacije“ kojima bi se za sebe obezbedilo **Slagati se sa** mogu dati podsticaj životu druge osobe, npr. povratni osmeh.

U zatvorskoj terapijskoj grupi, Teri je „zavlačio terapeuta“. Nakon nekih deset transakcija:

Bob: „*Hej, doktore! Doktore!*“

Terapeut: „*Da, kažite.*“

Bob: „*Doktore, vi ste PREVAREN!*“

Terapeut: „*Šta? O ne! Ne, Teri! Teri, ne bi valjda to uradio?*“

Terapeut je reflektovao nekoliko sekundi i primetio da je zaista postao prilično srdačan. Sigurno da je Bob bio u pravu. Terapeut je posle toga malo razmišljao, da bi otkrio da je, pošto je odlučio da je OK biti PREVAREN, postojao užitak i zadovoljstvo u tome „što je prevaren“. Na kraju krajeva, prva osoba koja je ikad prevarila nekog je bila njegova „Mama“.

Igrač igre, pažljivo podešavajući vreme kada će najverovatnije biti odbačen, u službi odluke iz svog detinjstva, može izabrati da iskaže: „Ja sam OK i ti si OK takođe“, kako bi dokazao valjanost svoje gubitničke (izabrane u detinjstvu) pozicije i teze da se ne isplati odustati od sebe; „Vidi! Vidi to! To dokazuje da se ne isplati pokušavati biti OK u vezi sa tobom, ili sa bilo kim tamo!“

Gоворити осоји да „**се osloбоди** (симптома)“ значи потврдити симптоматској осоји прецизност њених лиčних процена сеје, конкретно „Ја нисам OK у вези са собом, а ти си OK“ и да би она требало да буде припремљена да **беži iz** ситуације која се одиграва; приповедач својом изјавом пациенту да се „ослободи својих симптома“ ефикасно објављује: „Ја сам OK у вези са собом, а ти nisi OK у вези са мном.“

Чин оздрављења од симптома се врши да бисте се redovnije usaglasili са другим циљевима. Оздравити не значи да никад неће поново постојати симптоми, као код греканја ногтију. То значи мање уестало греканје ногтију, да би се покренуло отварање других бихевиоралних опција, односно да се прсти и руке и рећи чешће претворе у активности, а да „opeći se“ у овим друштвеним деловањима постане мање уестало; то значи коришћење способности осоје да уочи fine gradacije и varijacije umesto да гризе своје ногте и рећи. Оздравити од игре и бити победник не значи бити super-човек, neukrotiv, nepobediv и веџан. То значи бити веома добар у нечему, болji od većine других ljudi, имати и користити веома posebne вештине.

Skript i pozicija

Termin „позиција“ се односи на omiljeno rešenje за susrete са bliskim ljudima у životу које потиче из Detinjstva. „Kako ћу да поступам са својом мамом? Kako da pristupim voljеноj осоји ако је budem imao? Kako ћу поступати (potencijal za) kada dobijem nagradu; da li ћу се

razboleti kad treba da je primim?“ Pozicija ukazuje koja od četiri kategorije društvenih operacija je bila favorizovani metod rešavanja susreta sa bliskim ljudima u detinjstvu.

Ova izabrana pozicija iz Detinjstva je ona koja dovodi osobe na psihoterapiju. Ona proističe iz važne odluke koja modifikuje ponašanje i u koju su uložene značajne količine ličnih resursa (libidinalna investicija) kako bi se podržala posvećenost ovoj odluci iz Detinjstva. Odluka se bavi pitanjem: „Šta neću nikad, niti bilo kome odati o sebi, jer kada to uradim, onda se ... dešava!“

Imajući svoju skriptnu priču, osoba „uči“ sve karakterne uloge u sopstvenom skriptu. Specifičnije, ona uči bar jednu od karakternih „uloga“ za svaku od četiri glavne pozicije u svom (izabranom) skriptu.

Sa okvirom za **Slagati se sa** metodom organizovanja događaja moguće je ne samo organizovati operacije svakodnevnih susreta, već takođe sortirati likove skriptne priče neke osobe (bajku) u četiri kategorije društvenih operacija, odnosno način na koji svaki od likova u priči rešava intimne susrete. Skript ovde ima vezu sa onim bajkama, mitovima i legendama koji se prenose s generacije na generaciju. Slučajnost ili ne, ovo su priče koje nisu samo preživele, već „procvetale“ svakim novim pričanjem.

Promenom procenta operacija sa bliskim ljudima, u **Slagati se sa** pojedinci koji koriste OK Koral sa svojim skriptom su sposobniji da održe istu vrednost prihvatanja sebe i drugih u činu ozdravljenja; oni su zadržali iste bliske osobe. „Ispolirali“ su prethodno razvijene načine da „obasjaju“ intimna zadovoljstva. Oni su sposobni da zadrže stare rituale i druge aktivnosti.

Jedan par je uočio da su se njihove igre redovno završavale recipročnim **Pobeći od i Oslobođiti se** isplatama. Alegorično, ovaj Princ žaba, Sajmon, ponavljao je odlaženje na dno bazena i vraćao Su njenu loptu. Kada bi joj dao loptu, on bi provokativno bio osoran, naglo skočio (krekećući kao što bi žaba to uradila), plašeći je tako da ona beži od njega. Jedne noći, pošto je otišla od kuće, pomislila je: »Kako ću pobeći od njega? Bila sam besna na njega. Kako da pobegnem od Sajmona tako da me on nikada, nikada ne pronađe. Onda sam rekla sebi: Hej, sačekaj malo! Šta ja radim ovde? Ovo mi deluje poznato. Ovo je nešto što sam radila sve vreme. Ovo nije ono što želim da radim. Ako pobegnem od njega, onda je to ishod ‘**Pobeći od**’, a ja to ne želim da radim. Šta bi trebalo da uradim? Onda sam shvatila šta želim da uradim, a to je da se slažem sa njim. O, bože! Prokletstvo! Pomislila sam, ovo je moje borbeno Dete. Predajem se. Ono što želim je da se slažem sa Sajmonom, ne da pobegnem od njega. Tako da sam se vratila kući.« Terminologija sama po sebi je bila alat.

Društveni proces

Slika 2 OK tabela - Skript "Žabe Princa" Ok vrednost: "Radi šta ti sledi, uradi svoje dužnosti"	
Bežanje od Get-Away-From GAF	Slagati se sa Get-On-With GOW
Princeza: Ja nisam OK sa sobom i Ti si OK samnom	Kralj (Otac princeze): Ja sam OK sa sobom i Ti si OK samnom
Nigde ne stići sa Get-Nowhere-With GNW	Osloboditi se Get-Rid-Of GRO
Bacitelj kletve na žabu princa: Ja nisam OK sa sobom i Ti nisi OK samnom	Žaba Princ: Ja sam OK sa sobom i Ti nisi OK samnom

Svaka od ove (4) operativne metode dinamičkog rešavanja društvenih susreta u svojoj osnovi ima funkciju, ovde nazvanu društveni proces. **Ovi društveni procesi su:**

EVOLUCIJA: Ovo je osnova autonomije. – Osoba koja koristi ovu funkciju je „pobednik“. Ona koristi svoje talente za ostvarivanje viših prioriteta u svojoj bližoj i dugoročnijoj hijerarhiji ciljeva spajajući to tamo gde odgovara. Ona je inventivna, kreativna. Ona je svesna, ima vremena da „vidi vlati trave“. Svoju spontanost programirano koristi usklađujući svoju dosetljivost sa drugima. Ova osoba je sposobna da postigne pobeđujuću bliskost sa onima koje je izabrala. Ona koristi priliku koju joj donosi eidetsko (fotografsko) pamćenje, uključujući pobedničko ostvarivanje intimnosti (jedan od „izdanaka“ eidetske percepcije trenutaka „uzajamnog zadovoljstva“ je stvaranje slika eidetskog pamćenja, slika koje mogu biti osnova veličine, dugovečnosti ili preživljavanja slučajnih nesreća).

REVOLUCIJA. Društveni proces koji ima funkciju oslobođanja od druge osobe (ili sistema ili metodologije). Kada se oslobodi toga, onda se osoba može okrenuti drugoj, često prethodnoj, manje izmenjenoj, manje autonomnoj osobi (ili sistemu ili metodologiji), kako bi obezbedila stroukove potrebne „da se spreči krivljenje kičme“. Oslobođanje od simptoma nije isto što i ozdravljenje od simptoma. U stvari, ono je suprotno tome. Oslobođanje znači da je simptom proglašen stranim za self, da je „zakopan“. Ozdraviti znači modifikovati, smanjiti i kontrolisati ispoljavanje patoloških elemenata ponašanja. Kolokvijalno rečeno, osoba koja ozdravljuje je „razbijeni orah“. Ona je „rasturena“ tako da može živeti unutar zaklona umesto da ga se

oslobodimo zbacivanjem ili uništavanjem. Igra **Osloboditi se** bi značila „igraj još jednom, i nisi uspeo u grupnoj transakcionaloj terapiji i svojoj ličnoj psihanalizi.“

Fraza koju je koristio neki TA terapeut u tretmanu „Sruši ga!“ praćena odgovarajućim tonom, znači: „Prekinuti to ponašanje za sada, tako da sada možeš probati nešto sasvim drugo!“

DEEVOLUCIJA Društveni proces koji ima funkciju isprobavanja situacije ili osobe, a zatim otkrivanja da je ona preplavljujuća i „da je odbačena“, što dovodi do udaljenja od nje, bežanja od nje.

Primer: Rebeka je došla da bi ozdravila od fobičnog straha da je dodiruju „nepoznati“. Ona je bila golicljiva osoba koja se kikotala na dodir. Kao što se dešava među devojkama u grupi, Mili je povremeno doticala Rebeku. Rebeka je vrištala cerekajući se. Mili je bila provocirana da to ponovo uradi i tada je Rebeka istrčala iz sobe vrišteći (kao što joj je predviđeno da će jednom i uraditi.)

UROLANOST - Društveni proces koji ima funkciju stvaranja pokrova, a može se uporediti sa slikom kupusa sa listovima koji su umotani jedan preko drugog. Dinamična operacija koja proističe iz procesa UROLAVANJA je situacija „**Ništa ne postići**“, kretanje ukrug, okretanje oko ose, ili kao što je jedan pacijent opisao „okretanje mojih točkova“ i „vraćanje u pećinu, uvlačenje unutra i zatvaranje“. Osobe koje koriste ovaj proces su neodlučne i neposvećene. Primer ovoga je Vini, povremeno zaposlen, star 28 godina, koji živi sa roditeljima, koji je opisujući svoje detinjstvo rekao: „Ja nikad nisam voleo svoju majku i nisam podnosio oca.“

Klinički primer evolucije društvenog procesa

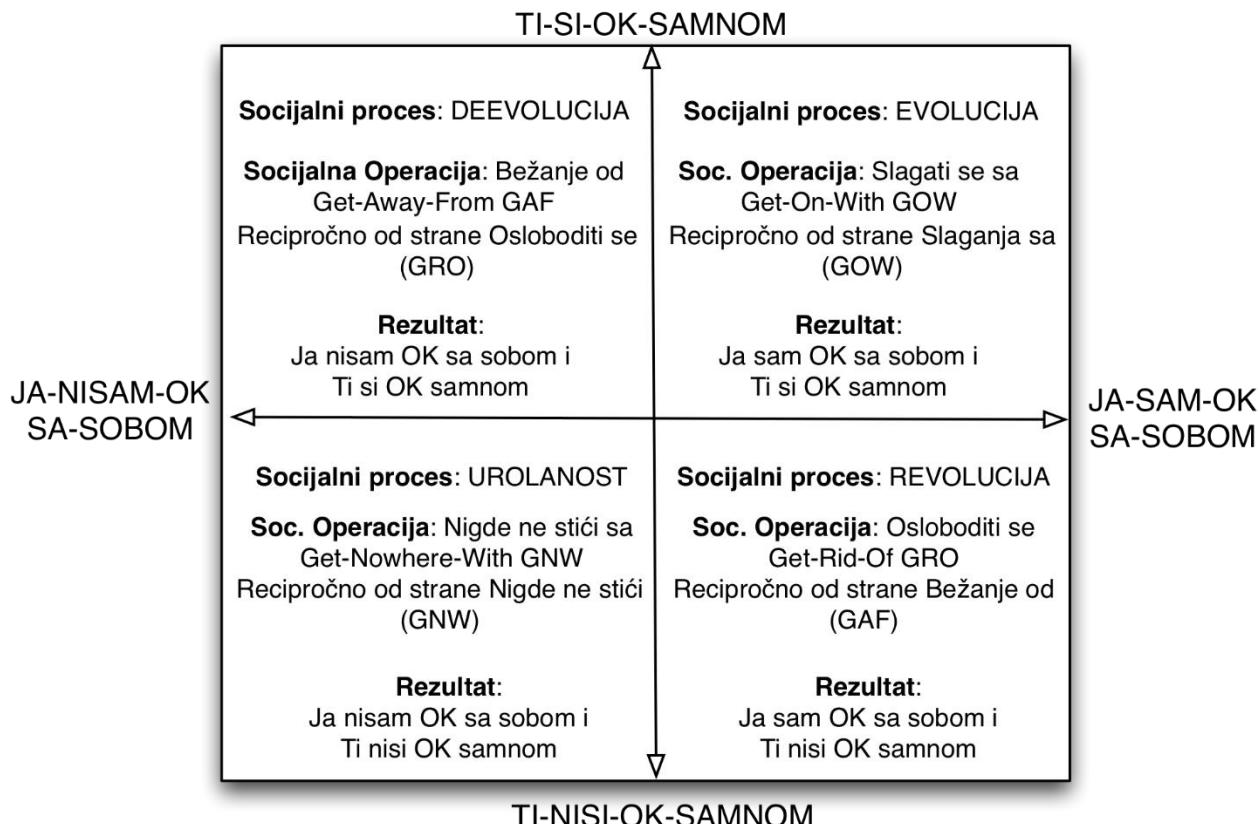
Džon, član grupe, bio je upoznat sa razvrstavanjem svog Roditelja, Odraslog i Deteta; on je prilično bio vešt da prepozna početak svojih igara, a takođe da uoči i odredi kako bi postupio na početku igara bliskih osoba (porodice i bliskih prijatelja). On je sada uživao i u relativnoj autonomiji za sebe i sa tim povezane autonomije ispoljene od strane bliskih ljudi. Rekao je da njegovo Dete-self i dalje povremeno ima trenutke kada oseća „prazninu“ kada odbacuje svog Roditelja sa previše entuzijazma. Džon je sve uspešniji u organizovanju svojih ciljeva u sisteme prioriteta, odnosno, onog što je najvažnije da se uradi danas, šta je drugo, treće, peto, deseto; on se poboljšao u raspoređivanju svojih prioriteta za sledeću nedelju i mesec, tako da može da konceptualizuje dugoročnije ciljeve, one koji obuhvataju sledećih 5-15 godina.

Jednog dana saopštio je da se sprema da „prošeta 10 minuta oko bloka kako bi razbistrio misli i podstakao razmišljanje“. Dok je ovo radio, njegova žena Vinona mu se nadobudno

obratila: „Da li imaš nešto protiv mog ostavljanja odeće oko korpe za veš ili imaš primedbu što korpa za veš nije u ormanu?“ Razmislivši na tren da nije imao nikakvu primedbu protekla dva sata i da je želeo da završi izveštaj o porezu tog dana, on je odgovorio: „Čudno, Vinona, čini mi se da se od mene očekuje da imam primedbu na ovaj ili onaj način. Da li je u redu ako to sada ne želim?“ Vinona ga je pustila minut-dva. „Tokom narednih nekoliko minuta ona je pokušala tri puta da me isprovocira, ali je znala da ako bih pristao na bilo koji od tih poziva da igram igru sa njom, to bi trajalo bar sat vremena, možda više, pre nego što se vratim pisanju izveštaja, a on je morao da bude poslat do sutra. Zato sam joj rekao šta će da uradim (prošetati) i zašto. Uvideo sam da oboje želimo prihvatanje jedno od drugog, nekoliko reči, nekoliko minuta je dovoljno. Ona je znala da je trebalo poslati izveštaj do određenog roka. Kada sam izlazio, nisam je pozdravio, zato što sam je već pitao da ide sa mnom, a ona to nije ni prihvatile ni odbila. Polako sam napravio prvih deset koraka napolju znajući da je mogla da me vidi i da će krenuti za mnom. Ona je to i uradila pitajući me: „Da li želiš da budeš sam ili želiš da idem sa tobom?“ Rekao sam da je ona najbolja za mene i da ide sa mnom. Onda me je sa osmehom upitala da li bih želeo da bude „nadrndana“ ili tiha. Rekao sam joj da želim da razmenimo nekoliko reči dok šetamo; ona je upitala gde se uklapa u moj život tog dana, a ja sam joj ponovo rekao da je treća po redu. Ona je već znala da sam morao da napišem izveštaj i da smislim kako da otplatim dugovanje. Tako, dok smo hodali, ona mi je prigovarala zbog toga kako se svi moji izveštaji nalaze ispred nje. Lupnuo sam je po leđima, uhvatio za ruku i rekao da ne može da se postavi na peto mesto prioriteta, kada je već na trećem mestu tog dana i kada se trudi da stigne do prvog. U stvari, iako to nisam rekao, mislio sam da zna da mi je u tom momentu na prvom mestu, a i ja njoj, ali da će taj tren proći, kako bi mogli da platimo poreze i pošaljemo izveštaj na vreme. Na kraju šetnje oko bloka, kratko sam je dotakao, uhvatio njen pogled da bih video da li je i dalje bila nadurena i bez čekanja sam se vratio u svoju jazbinu i radio, osećajući se osvežen. I ona me je pustila da završim posao.“

Džon je izvestio da se Vinoni nije dopadalo da vidi koliki im je porez, niti trošenje vremena da bi se izveštaj ispunio. On je shvatio da bi, ne skupljajući „braon markice“ od Vini u vezi sa ovim i održavajući ih na broju koji je ona prikupila od njega, mogao da „ispreda zlatne niti sa njom sutradan“. Rangirajući prioritete privatnih i javnih ciljeva, postaje moguće izboriti se sa onim problemima koji su izabrani. Terapeut može formirati višeciljni dogovor sa pacijentom, ali se ovo pouzdanije i efikasnije tretira kada je eksplicitno rangirano u ugovoru tretmana.

Socijalni proces, Socijalna operacija i dijagram pozicije rešenja

Slika 3 Sumarna tabela "OK Koral: Tabela za Slagati se sa"

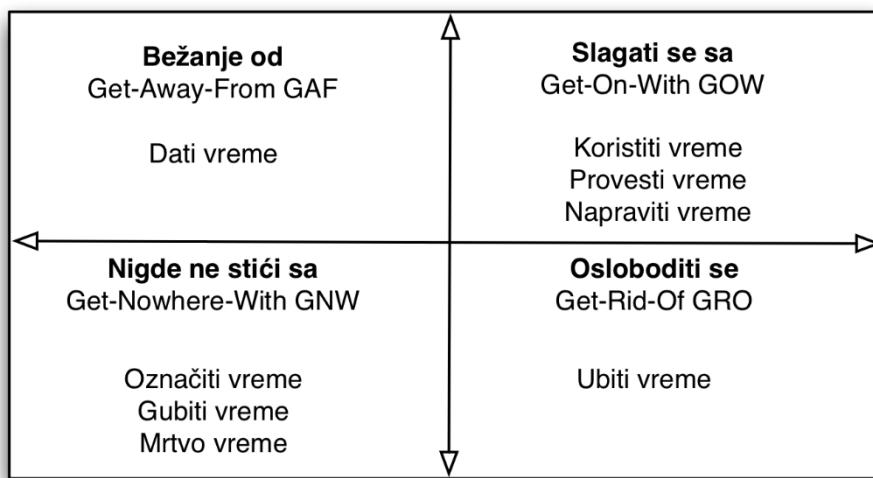
Odvajanje i rangiranje isprepletenih zahteva u tretmanu pomaže pacijentu da ozdravi. „Ja ne mogu da se složim sa svojom ženom, previše se svađamo, i želim da otkrijem zašto je to tako“, najbolje se obrađuje sa: „Šta je najvažnije za tebe?“, što dovodi pacijenta do programa koji približno odgovara: „Prvo ozdravi od sukoba sa svojom ženom (izmereno npr. smanjenjem broja svađa na tri nedeljno i sa odvajanjem i tišinom nakon svađe koja nije duža od 60 minuta) i nakon što se to uradi, možda ćemo imati vremena da kasnije otkrijemo zašto se svađate.“

Uopšteno, susret sa supružnikom, roditeljem, rođacima ili „partnerom u igri“ će imati višu ličnu vrednost (intimnu vrednost) nego susret sa kolegom sa posla, poznanikom iz škole ili prodavnice. Bez obzira na to, svaki susret koji osoba ima sa drugom osobom u toku dana, na kraju će joj ta druga osoba dodeliti jedan od četiri kvadranta „OK Korala“ (videti sliku 3.)

„Vreme u OK Koralu“

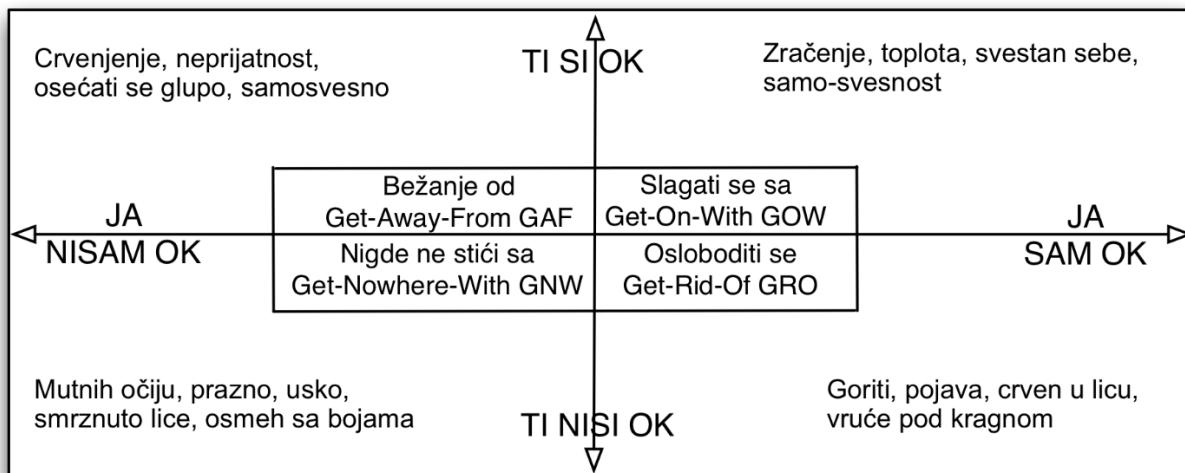
Životni vek ima dva do dva i po biliona sekundi, u zavisnosti od toga da li osoba živi 67 ili 83 godine. Biti pobednik u izabranoj areni tokom određenog vremena u okviru ovog perioda znači ozdravljenje i život (videti sliku 4.)

TI-SI-OK-SAMNOM

TI-NISI-OK-SAMNOM

Slika 4 "Vreme u OK Koralu"

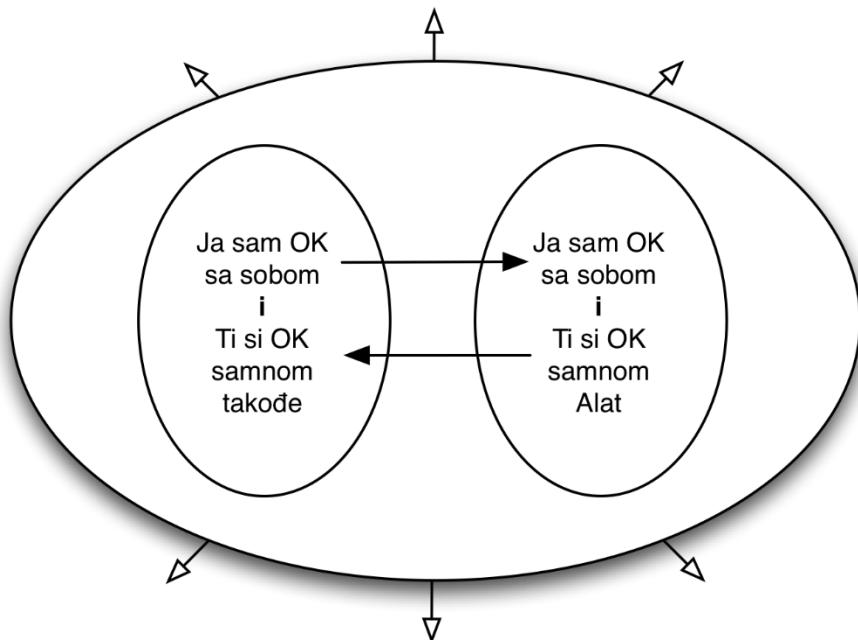

Slika 5: "Ok Koral i topla lica (Warm faces)"

ZAKLJUČAK: POBEDNICI U OK KORALU

Gubitnici to zovu crvenjenje, biti posramljen, pocrveneti u licu, biti (učiniti da se osećate) samosvestan. Za pobednike, to je „sijanje“ (L.E.Mart), nešto toplo. Biti pobednik znači biti „sada i ovde“ sa nekim. Biti najbolji. Biti viđen, prepoznat, biti nagrađen. Pobednik sebe oglašava drugima. On je zaslužio nagradu, pokazao veština, sposobnost za pohvalu, bilo da osvoji olimpijsku medalju, Oskara ili da se oženi. Ovu nagradu daje druga osoba, ona koja nagrađuje. Primajući nagradu, pobednik vidljivo sjaji, manifestuje zadovoljstvo, „predaje se“ onome koji nagrađuje. Onda se vidi da onaj

koji predaje nagradu sjaji prema pobedniku. Biti pobednik je biti autentična osoba, pobeđivanje je osnova autentičnosti. Pobednik dobija pohvale i zadirkivanje posmatrača, ali on dobija više potvrde nego klevetanja.

Slika 6: POBEDNICI "KRUG SREDINE"

Prevod: Saša i Dunja Živić

Korektura: Nataša Pavela Ambrož